

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและگردکردรูก่อนท่องเที่ยวในโอมาน

“โอมาน” พึ่งพารายได้จากน้ำมันดิบสูงถึง 40% ของ GDP และราว 75% ของรายได้จากการส่งออกทั้งหมด ในปัจจุบัน รัฐบาลโอมานตระหนักดีถึงปัญหาเรื่องข้อจำกัดของแหล่งน้ำมันในประเทศที่อาจหมดไปหรือร่อยหรอลงได้ หากไม่มีการสำรวจหรือค้นพบแหล่งน้ำมันใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ดังนั้น ในช่วงกว่า 10 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะลดการพึ่งพารายได้จากส่งออกน้ำมันแต่เพียงอย่างเดียว โดยหันมาให้ความสนใจกับการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมอื่น ๆ ของประเทศมากขึ้น ซึ่งรวมถึงอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อันจะช่วยให้เกิดการจ้างงานและสร้างรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย ประกอบกับภูมิประเทศของโอมานเอื้ออำนวย จึงสามารถดึงดูดชาวต่างชาติให้เข้ามาท่องเที่ยวในโอมาน และสร้างรายได้ให้กับโอมานได้ไม่น้อยในแต่ละปี

➤ การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของโอมาน

การสนับสนุน...จากภาครัฐ

รัฐบาลโอมานเริ่มพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างจริงจังตั้งแต่ช่วงต้นทศวรรษที่ 1990 เป็นต้นมา เริ่มด้วยการลดข้อจำกัดในการขอวีซ่า รวมทั้งออกแคมเปญส่งเสริมการท่องเที่ยวในหลายด้าน ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วกว่า 70% จาก 290,000 คน ในปี 2537 เป็น 503,300 คน ในปี 2542 และเพื่อให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้ในประเทศได้อย่างยั่งยืน รัฐบาลยังได้จัดตั้ง Ministry of Tourism ขึ้นเมื่อปี 2547 เพื่อทำหน้าที่ดูแลการท่องเที่ยวโดยตรง จากเดิมที่อยู่ภายใต้การดูแลของ Ministry of Commerce and Industry เพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกให้ผู้มาเยือน รัฐบาลโอมานจึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน มุ่งเน้นการพัฒนาบริการในท่าอากาศยาน โดยมีแผนจะปรับปรุงท่าอากาศยาน Seeb International Airport ในกรุงมัสกัต เมืองหลวงของโอมาน ซึ่งเป็นท่าอากาศยานที่รองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่ ให้สามารถรองรับผู้โดยสารได้เพิ่มขึ้นจาก 3.8 ล้านคน ในปี 2548 เป็นปีละ 12 ล้านคน และยังมีแผนจะขยายท่าอากาศยาน Salalah Airport ทางตอนใต้ของประเทศอีกด้วย

แหล่งท่องเที่ยว...สวยงาม

จากการที่โอมานมีภูมิประเทศที่หลากหลาย โดยมีทั้งทะเลทราย ภูเขา และมีทิวทัศน์ทางทะเลที่สวยงาม ทำให้มีศักยภาพที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ไม่ยากนัก เนื่องจากทางตะวันออกของโอมานตั้งแต่มะอิดรูดั้ติดกับคาบสมุทรอาระเบีย โอมานจึงมีชายฝั่งทะเลยาวถึง 1,700 กิโลเมตร และมีหาดทรายสวยงามมากมาย รวมทั้งน้ำทะเลใสมใสสะอาดเหมาะแก่การทำกิจกรรมสันทนาการทางน้ำต่าง ๆ อาทิ การดำน้ำ การล่องดูปลาวาฬและปลาโลมา และการเล่นเรือใบ ฯลฯ นอกจากนี้ โอมานยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่เก่าแก่และน่าสนใจ อาทิ สุเหร่า และเมืองโบราณต่าง ๆ และที่สำคัญที่สุดอีกประการหนึ่ง คือ โอมานเป็นประเทศที่มีความปลอดภัยสูง ส่งผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสนใจที่จะเข้ามาเที่ยวในโอมานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2549 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวเพิ่มขึ้นถึง 23% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน

รีสอร์ทหรู...รองรับนักท่องเที่ยว

สำหรับนักท่องเที่ยวเป้าหมายที่โอมานต้องการเจาะตลาดเป็นพิเศษเป็นกลุ่มลูกค้าระดับบน เช่น นักท่องเที่ยวที่มีฐานะดี จากยุโรปและสหรัฐฯ เป็นหลัก ดังนั้น ในช่วงที่ผ่านมา โอมานจึงได้เร่งก่อสร้างโรงแรมใหม่ ๆ หลายแห่ง โดยเฉพาะรีสอร์ทขนาดใหญ่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ อาทิ โครงการรีสอร์ท Barr Al Jissah ซึ่งเป็นศูนย์รวมโรงแรมหรู 3 โรงแรม แหล่งบันเทิงและร้านอาหาร มูลค่าราว 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตั้งอยู่บริเวณชานเมืองของกรุงมัสกัต ที่เพิ่งเปิดให้บริการเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2549 ที่ผ่านมา นอกจากนี้ ยังมีโครงการก่อสร้างรีสอร์ทอื่น ๆ ในกรุงมัสกัต อาทิ Muscat Golf and Country Club, Yiti Beach Resort และ The Wave ซึ่งมีบริเวณที่เป็นที่พักอาศัยและอนุญาตให้ชาวต่างชาติสามารถซื้อที่อยู่อาศัยดังกล่าวได้ด้วย โดยมุ่งหวังจะดึงดูดชาวต่างชาติให้เข้ามาพำนักในโอมานระยะยาวซึ่งจะสร้างรายได้ให้เกินกว่าการมาเยือนในช่วงสั้น ๆ

คู่แข่ง...ละแวกเดียวกัน

นอกจากโอมานจะมีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลสวยงามแล้ว รัฐคูเวตของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และกาตาร์ซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงของโอมานต่างก็มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สวยงามไม่แพ้โอมานเช่นกัน ดังนั้น ประเทศเหล่านี้จึงเป็นคู่แข่งด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญของโอมาน ในช่วงที่ผ่านมา โอมานจึงได้พยายามส่งเสริมและประชาสัมพันธ์จุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของตนเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยดึงเทศกาลประจำปีมาเป็นจุดขาย เช่น เทศกาล Muscat Festival ที่จัดขึ้นเป็นประจำในเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ของทุกปี และเทศกาล Khareef Festival ในช่วงเดือนสิงหาคมของทุกปี อันเป็นการเฉลิมฉลองมรสุมที่พัดเข้ามาทางตอนใต้ของประเทศ ทำให้อากาศเย็นสบาย เทศกาลเหล่านี้สามารถเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวได้มาก โดยในปี 2548 มีผู้เข้าร่วมงานเทศกาล Khareef Festival เพิ่มขึ้น 15% จากปีก่อน เป็นกว่า 200,000 คน นอกจากนี้ โอมานยังมุ่งสร้างจุดเด่นที่แตกต่างจากเพื่อนบ้านด้วยการปรับปรุงบ่อมปรการเก่าแก่ต่าง ๆ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เช่น การชมเต่าทะเลวางไข่ในพื้นที่ใกล้ Ras Al Hadd ทางตอนเหนือของประเทศ แม้การชมเต่าวางไข่จะมีตลอดทั้งปี แต่นักท่องเที่ยวจะนิยมไปดูในช่วงเดือนที่มีอากาศเย็นสบาย

โอกาสของนักธุรกิจไทย

การที่โอมานเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวน่าจะเป็นโอกาสดีสำหรับนักธุรกิจไทยที่จะเข้าไปร่วมลงทุนกับชาวโอมานในธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง เช่น ธุรกิจร้านอาหาร ฯลฯ เพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจท่องเที่ยวในโอมาน เนื่องจากโอมานให้การยอมรับว่าไทยมีศักยภาพ ความรู้ และความชำนาญในธุรกิจท่องเที่ยว และต้องการเรียนรู้จากไทย

➤ เกร็ดควรรู้ก่อนเข้าไปท่องเที่ยวในโอมาน

ช่วงเวลาที่ยอดนิยมท่องเที่ยว

โอมานมีภูมิอากาศที่ค่อนข้างร้อนเกือบตลอดทั้งปี ดังนั้น จึงนิยมท่องเที่ยวในช่วงที่อากาศเย็นสบายมากกว่าช่วงที่มีอากาศร้อน โดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤศจิกายน-มีนาคม จะเป็นช่วงที่นิยมท่องเที่ยวมากที่สุด โดยอุณหภูมิช่วงกลางวันอยู่ที่ 26°C-28°C ส่วนกลางคืนอยู่ที่ 18°C-25°C สำหรับในเดือนเมษายน-สิงหาคม อากาศค่อนข้างร้อน

โดยมีอุณหภูมิที่ 35°C-45°C ในช่วงกลางวัน และ 35°C ในช่วงกลางคืน ซึ่งเป็นช่วงที่ไม่นิยมท่องเที่ยว ส่วนเดือนกันยายน-ตุลาคม อากาศเริ่มเย็นลง โดยมีกระแสลมเย็นพัดผ่าน อุณหภูมิช่วงกลางวันอยู่ที่ 28°C-35°C กลางคืนอยู่ที่ 26°C

การแต่งกาย

นักท่องเที่ยวควรเคารพประเพณีท้องถิ่นด้วยการแต่งกายสุภาพเรียบร้อยและค่อนข้างมิดชิดเช่นเดียวกับประชาชนของประเทศต่างๆ ในแถบตะวันออกกลาง นอกจากนี้ การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าเบาสบายยังเหมาะสมสภาพภูมิอากาศของโอมาน ซึ่งมีอากาศร้อนเกือบทั้งปี อย่างไรก็ตาม บริเวณศูนย์การค้า โรงพยาบาล และโรงแรม จะมีการเปิดเครื่องปรับอากาศทำให้อุณหภูมิภายในอาคารค่อนข้างเย็น

อาหารที่นิยมบริโภค

• อาหาร

อาหารโดยทั่วไปของโอมานผลิตตามกระบวนการอาหารฮาลาล ซึ่งถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม โดยส่วนใหญ่ทำจากเนื้อไก่ ปลา และแกะ โดยมีรสชาติไม่เผ็ด ชาวโอมานนิยมบริโภคซุบหลายประเภท อาทิ ซุบผัก ซุบไก่ และซุบเนื้อแกะ พร้อมกับสลัดผักสดต่าง ๆ มะเขือม่วงรมควัน ปลาชู่หน้า และปลาแห้ง ฯลฯ ส่วนอาหารจานหลัก อาทิ แกงกะหรี่ผัก แกงกะหรี่เนื้อ บาร์บีคิวเนื้อชนิดต่าง ๆ เคบับ หรือ “Kebab” (เนื้อชนิดต่าง ๆ เสียบไม้ย่างแบบหมุน) หลายชนิด ฯลฯ โดยเสิร์ฟพร้อมกับข้าวและขนมปังหลายประเภท ทั้งนี้ ชาวโอมานมักรับประทานอาหารกลางวันช่วงบ่ายแก่ ๆ และอาหารเย็นตั้งแต่ตอนค่ำถึงช่วงดึก นอกจากนี้ ในโอมานยังมีร้านอาหารนานาชาติหลายร้าน อาทิ ร้านอาหารอิตาเลียน ญี่ปุ่น เม็กซิกัน กรีก จีน อินเดีย ฯลฯ

เนื่องจากชาวโอมานส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งมีข้อบังคับทางศาสนาอิสลามที่ห้ามชาวมุสลิมบริโภคเนื้อสุกร ดังนั้น โอมานจึงจำกัดการนำเข้าเนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์

• เครื่องดื่ม

ศาสนาอิสลามมีข้อห้ามเรื่องการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทำให้โอมานจำกัดการนำเข้าเครื่องดื่มประเภทนี้ แต่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีจำหน่ายตามโรงแรมและร้านอาหารขนาดใหญ่ รวมถึงผับและบาร์ที่ได้รับอนุญาตให้บริการเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ อย่างไรก็ตาม โอมานห้ามบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะ

เจ้าของบ้านชาวโอมานส่วนใหญ่มักต้อนรับแขกด้วยกาแฟที่เรียกว่า “Khawa” ซึ่งมีรสชาติขม พร้อมกับอินทผลัมที่มีรสหวาน หรืออาจต้อนรับด้วย Laban (ทำจากนมเปรี้ยว และมีรสเค็ม) และเครื่องดื่มโยเกิร์ตผสมเครื่องดื่มต่าง ๆ เช่น กระจวาน และถั่วพิสตาชิโอ เป็นต้น

การขอวีซ่า

นักท่องเที่ยวสามารถยื่นขอวีซ่าได้ที่สถานกงสุลหรือสถานทูตโอมานในต่างประเทศ นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวยังสามารถยื่นขอวีซ่าเมื่อเดินทางไปถึงสนามบินที่กรุงมัสกัตได้ โดยเสียค่าใช้จ่าย 6 Rial (ประมาณ 16 ดอลลาร์สหรัฐ) สำหรับผู้ถือสัญชาติประเทศแถบอาหรับ ได้แก่ บาห์เรน คูเวต โอมาน กาตาร์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ไม่ต้องใช้วีซ่าในการเดินทางเข้าโอมาน

สกุลเงินที่ใช้

โอมานใช้เงินริยัล (Rial) เป็นเงินประจำชาติ โดย 1 ริยัล มีค่าเท่ากับ 1,000 Baisa ทั้งนี้ โอมานใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ โดยผูกติดค่าเงิน Rial ไว้กับเงินดอลลาร์สหรัฐที่ระดับ 0.385 Rial/USD โดยนักท่องเที่ยวสามารถแลกเปลี่ยนเงินและเช็คเดินทางได้ที่ธนาคารในโอมาน สำหรับร้านอาหาร บริการรถเช่า และร้านค้าส่วนใหญ่ในโอมานรับการชำระเงินโดยบัตรเครดิต อาทิ American Express, Visa และ Master Card ฯลฯ

เวลาทำการ

ในโอมานมีเวลาทำการที่ค่อนข้างแตกต่างจากประเพณีปฏิบัติที่ใช้ในประเทศอื่นส่วนใหญ่ โดยจะปิดทำการในวันพฤหัสบดีและ/หรือวันศุกร์ ส่วนเวลาทำการในแต่ละธุรกิจและในแต่ละวันก็จะแตกต่างกัน กล่าวคือ

- ธุรกิจธนาคาร
 - ❖ ปิดทำการในวันศุกร์เพียงวันเดียว ส่วนอีก 6 วันจะเปิดทำการเพียงครึ่งวัน
 - ❖ วันเสาร์-พุธ เปิดทำการเวลา 8.00 - 12.30 น.
 - ❖ วันพฤหัสบดี เปิดทำการเวลา 8.00 - 11.30 น.
- หน่วยงานต่าง ๆ
 - ภาครัฐ
 - ❖ ปิดทำการในวันพฤหัสบดีและวันศุกร์
 - ❖ วันเสาร์-พุธ เปิดทำการเวลา 7.30 - 14.30 น.
 - ภาคเอกชน
 - ❖ ปิดทำการในวันศุกร์
 - ❖ วันเสาร์-พฤหัสบดี เปิดทำการเวลา 8.00 - 17.30 น. โดยปิดพักเที่ยงเวลา 13.00 - 14.30 น.
- ร้านค้า เปิดทำการทุกวัน
 - ❖ วันเสาร์-พฤหัสบดี เปิดทำการเวลา 9.00 - 13.00 น. และ 16.00 - 20.00/21.00 น.
 - ❖ วันศุกร์ เปิดทำการเวลา 16.00 - 20.00/21.00 น.

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ
กันยายน 2549